

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/64238
GK 169

Sayı : 72079556-610- 562
Konu : Soru Önergesi (7/64238)

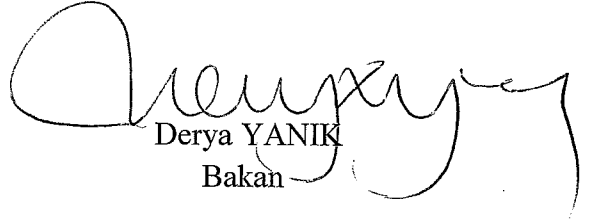
10/06/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.05.2022 tarihli ve 1017546 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Antalya Milletvekili Sayın Kemal BÜLBÜL tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/64238 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Antalya Milletvekili Sayın **Kemal BÜLBÜL**'e Ait 7/64238 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kamudaki engelli işçi kontenjanı 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca %4, engelli memur kontenjanı 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca %3 olarak uygulanmaktadır. Kontenjanın artırılması kanuni bir düzenleme ile mümkün olabilmektedir.

Engelli açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için alım yapacakları engellilere ilişkin taleplerini her yıl bildirmekle yükümlüdür. EKPSS ve Kura sonuçlarına göre, kamu kurum ve kuruluşları tarafından bildirilen kadrolara yerleştirmeler yapılmaya devam edilecektir. Kamuda engelli atamaları Cumhurbaşkanlığı Kararları doğrultusunda kadro sınırlamasına tabi olmadığından, bunun için ilave bir bütçe ayrılmadan engelli atamaları yapılabilmektedir.

Ülkemizde kamu ve özel sektörde engelli işçi istihdamının takip ve denetimi Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü (İŞKUR) yetkisinde olup yükümlülüğünü yerine getirmeyen işverenlerden her ay her engelli için belli bir miktar ceza parası alınmaktadır. Bu kapsamda 2022 yılı için işverenler çalıştırmadıkları her engelli için her ay 5.917,00 TL ceza ödemekle yükümlüdür. İşverenlerden toplanan ceza paraları İŞKUR bünyesinde oluşturulan bir Fonda toplanmakta ve engellilerin mesleki eğitimi, istihdamı ve kendi işini kurma projeleri için kullanılmaktadır. Bu Komisyona Bakanlığımızdan bir temsilci katılım sağlamak ve sunulan projelerin değerlendirme süreçlerine katkı vermektedir.

2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki aylıklara ilişkin iş ve işlemler; mezkûr Kanun ile 25/01/2013 tarihli ve 28539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşları ile Engelli ve Muhtaç Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir.

Bu doğrultuda; 2022 sayılı Kanun kapsamındaki engelli aylıklarına ilişkin muhtaçlık hesaplaması, sözkonusu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında gelir, servet ve harcamalar esas alınarak yapılmakta olup, Yönetmeliğin 7 nci maddesinin sekizinci fıkrasının (a) bendinin onbir numaralı alt bendinde yer alan hükümlere göre 2022 sayılı Kanun gereğince bağlanan aylıklar hariç olmak kaydıyla, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun Ek 7 nci maddesi gereğince yapılan evde bakım ödemeleri dahil, sürekli ve düzenli olarak alınan şartlı eğitim yardımı, şartlı sağlık yardımı, eşi vefat etmiş kadınlara yönelik yardım, burs, harçlık gibi nakdî olarak verilmekte olan sosyal yardımların aylık ortalaması da hane gelirine dahil edilerek yapılan hesaplama ile belirlenmektedir.

Engelli aylıkları kişilerin sadece engelli olması şartına değil aynı zamanda ekonomik olarak muhtaç olmaları şartına da bağlıdır. Hanedeki bireylerin gelir ve ortak harcamaları, hane içerisindeki ortak muhtaçlık durumunu belirlemektedir. Yardım başvurusunda bulunan kişinin muhtaçlık haline, "refah hanede paylaşılan bir durum olduğundan", ailenin tamamı hesaba katılarak karar verilmektedir.

Sadece kişisel gelir değerlendirmelerinin yapıldığı ve hane refahının göz ardı edildiği durumlarda, kamuoyunu rahatsız eden haksız uygulamalar ortaya çıkabilmekte, varlıklı hanelere haksız yardım yapılması söz konusu olabilmektedir.

Aylık tutarları Anayasanın 65 nci maddesi çerçevesinde devletin malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde belirlenmektedir. 2022 sayılı Kanun kapsamındaki yaşlı ve engelli aylıklarının aylık tutarları, Kanunda belirtilen gösterge rakamı ile memur maaş katsayısının çarpımından bulunacak tutara 5454 sayılı Kanuna göre %5 ya da %4 ek ödeme eklenerek belirlenmektedir. Bu çerçevede memur maaşlarındaki artışlar yaşlı ve engelli aylıklarına da yansıtılmaktadır.

Günümüzde gelişmiş ülkelerde başarı ile uygulanan destekli istihdam modelinin ülkemiz koşullarına uygun bir şekilde geliştirilmesi amacıyla Bakanlığımız tarafından 2014-2018 yılları arasında İşe Katıl Hayata Atıl Projesi uygulanmıştır. Proje, “her birey çalışma hayatında yer alabilir” anlayışı ile yola çıkmış; engellere değil yeteneklere, gruplara değil bireylere odaklanarak yetiştirilen iş koçları desteğiyle 897 engelli bireyin açık işgücü piyasasında sürdürülebilir istihdamı sağlanmıştır.

Projede mesleki becerileri gelişmemiş, gerekli eğitimleri alma fırsatını elde edememiş engelli bireylerin bu becerilerini iş başında iş koçlarının da desteğiyle edinmeleri sağlanmış, “eğit-yerleştir” anlayışı yerine “yerleştir-eğit” anlayışı başarı ile hayata geçirilmiştir. Bakanlığımız tarafından yürütülen bu proje destekli istihdam alanında örnek bir proje olma özelliği taşımakta olup, projenin elde ettiği başarılı sonuçlar sonrasında İŞKUR benzer bir projeyi hayata geçirme kararı almıştır. Bahse konu İŞKUR projesi halen devam etmektedir.

Bakanlığımız bünyesinde engelli bireylere yönelik hizmet vermekte olan yatılı ve gündüz bakım merkezlerinden hizmet almakta olan engelli bireylerin mesleki becerilerinin geliştirilmesi amacıyla da çalışmalar yürütülmektedir.